

Dr Mikołaj Brenk

Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu

Ośrodki Pomocy Społecznej w systemie polityki społecznej państwa

Abstrakt

Artykuł omawia działalność ośrodków pomocy społecznej, które na gruncie lokalnym (gminy) realizują zadania państwa z zakresu polityki społecznej. Scharakteryzowana została podstawa formalno-prawna działania ośrodków pomocy społecznej, struktura organizacyjna, zadania instytucji, a także związek z pracą socjalną. Poruszony został problem różnorodności placówek i tym samym zróżnicowania stojących przed nimi zadań, co jest związane z wielkością obsługiwanego obszaru, a także specyfiką występujących lokalnie problemów społecznych. Opisane zostały zarówno teoretyczne aspekty działania ośrodków, jak i praktyczne rozwiązania, które funkcjonują w kraju.

Podstawowe unormowania formalno–prawne ośrodków pomocy społecznej

Ośrodki pomocy społecznej to placówki, które na gruncie lokalnym realizują zadania państwa z zakresu pomocy społecznej. Ich powołanie i utrzymanie jest obowiązkiem gminy wynikającym z art. 110 *Ustawy o pomocy społecznej*¹. Wyrażony w powyższej ustawie katalog zadań dla gminy, czyni ośrodki pomocy społecznej podstawową

¹ *Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej*, Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.

placówką, od której osoby potrzebujące mogą otrzymać wsparcie pozwalające przezwyciężyć trudne sytuacje życiowe².

Nazewnictwo ośrodków pomocy społecznej jest niejednorodne i wymaga wyjaśnienia. Kilka nazw określających placówki o tym samym zakresie działania wiąże się m.in. z przynależnością do jednostek samorządu terytorialnego. Z reguły w gminach miejskich (miastach) funkcjonuje nazwa Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS), w gminach wiejskich (w skład których wchodzi jedna lub kilka wsi) jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), a w gminach miejsko-wiejskich są używane (dowolnie) dwie nazwy: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) lub nieco rzadziej Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (GMOPS). Są także gminy i miasta gdzie nazwa placówki jest krótsza, niewskazująca na przynależność administracyjną – Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS). Nieco inaczej jest w przypadku ośrodków pomocy społecznej w dużych miastach na prawach powiatu, realizujących również funkcje powiatowych centrów pomocy rodzinie, które najczęściej funkcjonują pod nazwą Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie (MOPR) – jest tak m.in. w Poznaniu, Gdańsku, Toruniu, Szczecinie. Ponadto ośrodki pomocy społecznej mogą w ramach swoich komórek organizacyjnych wyodrębnić jednostki realizujące zadania ośrodka na mniejszym terytorium gminy (miasta) – jest tak w Bydgoszczy, gdzie działa sześć Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej (ROPS). Z kolei w Warszawie, która administracyjnie jest jednolitą gminą na prawach powiatu, ośrodki pomocy społecznej działają w jej 18 dzielnicach pod nazwą Ośrodków Pomocy Społecznej Dzielnicy (np. Mokotów, Ochota, Ursynów) m. st. Warszawy.

Ośrodki pomocy społecznej są powoływane przez radę gminy (miasta) z własnej inicjatywy lub na wniosek wójta (burmistrza, prezyden-

² Warto zaznaczyć, iż scedowanie na gminy obowiązku udzielania podstawowej pomocy potrzebującym ma w Polsce blisko stuletnią tradycję, zapoczątkowaną uchwaleniem w 1923 r. *Ustawy o opiece społecznej*. Zob. M. Brenk, *Minęło 90 lat od uchwalenia Ustawy o opiece społecznej w Polsce*, „Praca Socjalna” 2014/1, s. 113-123.

ta). Zadania realizowane przez ośrodki pomocy społecznej wynikają ze wspomnianej *Ustawy o pomocy społecznej*, innych aktów prawnych z zakresu polityki społecznej³ oraz prawa miejscowego wyrażonego przez uchwały organów samorządu terytorialnego. Szczegółowa regulacja prawna zawierająca zasady organizacji, zarządzania i funkcjonowania ośrodków pomocy społecznej, ma charakter indywidualny. Odrębnie dla każdej placówki właściwy organ samorządowy (rada gminy, rada miasta, prezydent, burmistrz, wójt) podejmuje uchwały o charakterze organizacyjnym, stanowiące podstawę prawną działalności ośrodka pomocy społecznej – są to m.in. uchwały o powołaniu ośrodka, nadaniu statutu, regulamin działalności ośrodka (lub placówek mu podległych), uchwały o wysokości opłat za usługi opiekuńcze świadczone przez ośrodek.

Charakterystyka organizacyjna OPS, oferta sprawcza i zadania instytucji

Struktura organizacyjna ośrodków pomocy społecznej nie jest bezpośrednio określona w aktach prawnych, jednakże ma one swoje źródło w praktycznej realizacji obowiązków zawartych w *Ustawie o pomocy społecznej*, innych aktach prawnych oraz zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego. Ośrodki pomocy społecznej są organizowane według potrzeb gmin, stąd ich struktura różni się od siebie i w pewnym stopniu odzwierciedla wielkość gminy (miasta), skalę problemów społecznych, czy lokalną strategię rozwiązywania problemów społecznych. Najbardziej rozbudowaną strukturę mają ośrodki pomocy społeczne działające w dużych miastach (na prawach powiatu), które łączą funkcję ośrodka z powiatowym centrum pomocy rodzinie. Z kolei ośrodki małych gmin, z racji proporcjonalnie mniejszej skali działalności, są organizacyjnie słabiej rozbudowane. Wynikające z wielkości gmin różnice w strukturze poszczególnych ośrodków mają bezpośrednie przełożenie na ilość zatrudnionych pracowników – np. w Miejskim

³ Podstawowe akty prawne regulujące działalność ośrodków pomocy społecznej podano na końcu artykułu.

Ośrodki Pomocy Rodzinie w Poznaniu pracowało w 2011 roku 445 osób, a w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipnie (województwo kujawsko-pomorskie) zatrudnionych było 8 osób.

Rysunek 1. Przykładowy schemat organizacyjny w ośrodku opieki społecznej dużej wielkości (zatrudniającym kilkudziesięciu pracowników)

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej				
Zastępcy dyrektora				
Kierownik działu	Kierownik działu	Kierownik działu	Kierownik działu	Kierownik działu
Dział pomocy środowiskowej – zespół pracy socjalnej – opiekunki środowiskowe	Dział usług opiekuńczych – pracownicy działu	Dział świadczeń – sekcja świadczeń rodzinnych – sekcja dodatków mieszkaniowych – sekcja świadczeń alimentacyjnych	Dział administracyjny – sekcja finansowo-księgową – kadry – stanowiska samodzielne: radca prawny, informatyk, kierowca, konserwator	Samodzielne jednostki budżetowe nadzorowane przez dyrektora ośrodka – środowiskowy dom samopomocy – świetlica środowiskowa – dzienny dom pomocy społecznej – noclegownia dla bezdomnych – jadalnia

Rysunek 2. Przykładowy schemat organizacyjny w ośrodku opieki społecznej małej wielkości (zatrudniającym kilkunastu pracowników)

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej		
Dział finansowo-księgowy	Dział świadczeń	Dział pomocy środowiskowej

Ośrodkiem kieruje dyrektor (kierownik), którego zatrudnia, zwalnia i bezpośrednio nadzoruje wójt (burmistrz, prezydent miasta). Jest on z mocy prawa osobą upoważnioną do podejmowania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, co oznacza,

że w kwestiach uregulowanych w *Ustawie o pomocy społecznej* decyzji nie może w gminie (mieście) podejmować inna osoba niż dyrektor ośrodka (lub pracownik ośrodka posiadający pełnomocnictwo). Dyrektor corocznie przedstawia radzie gminy (miasta) sprawozdanie z działalności ośrodka. Pełni także funkcję pracodawcy wobec pracowników OPS, czyli nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy, rozdziela obowiązki pomiędzy stanowiska pracy, kontroluje rozwój zawodowy podwładnych (np. deleguje na szkolenia). Dyrektor może posiadać zastępców, którzy nadzorują wybrane komórki organizacyjne oraz przejmują, na zasadzie upoważnienia, obowiązki dyrektora w czasie jego nieobecności.

Komórki organizacyjne ośrodka (nazywane się także: działami, sekcjami, zespołami) zajmują się wykonywaniem zadań gminy z zakresu opieki społecznej oraz administrowaniem ośrodka. Z reguły wydziela się jednostki odpowiedzialne za: pomoc środowiskową, świadczenia, usługi opiekuńcze oraz administrowanie ośrodkiem. W dużych ośrodkach tworzone są jednostki o jeszcze węższym polu działania (np. zamiast jednego działu świadczeń funkcjonują osobno działy świadczeń rodzinnych, socjalnych i funduszu alimentacyjnego). Z kolei małe ośrodki pomocy społecznej łączą zadania poszczególnych działów. Ponadto w ośrodkach pełniących także funkcję powiatowego centrum pomocy rodzinie tworzy się dodatkowo jednostki realizujące zadania powiatu, takie jak na przykład: dział pieczy zastępczej czy dział pomocy osobom niepełnosprawnym.

Rolą działu pomocy środowiskowej jest diagnozowanie potrzeb, wspieranie osób i rodzin niepotrafiących samodzielnie przezwyciężyć problemów życiowych. Podstawą do wydania decyzji o przyznaniu pomocy jest wywiad środowiskowy. Pomoc może być udzielona w różnej formie, np. zasiłku pieniężnego (stałego, okresowego, celowego), posiłku, noclegu, interwencji kryzysowej. Szczególną formą pomocy środowiskowej powinna być praca socjalna, jednakże dość często pracownicy socjalni nie są w stanie skutecznie prowadzić takiej działalności z uwagi na m.in. małą liczbę pracowników socjal-

nych przypadających na ilość klientów oraz zbytne obciążenie ich pracą biurowo-administracyjną.

Dział świadczeń zajmuje się ustalaniem, przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków w formie świadczeń rodzinnych (np. zasiłku rodzinnego; zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego), świadczeń socjalnych (zasiłków stałych, okresowych, celowych i in.), dodatków mieszkaniowych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Uzyskanie świadczenia pieniężnego jest w większości przypadków możliwe w sytuacji nieprzekroczenia ustawowego kryterium dochodu na osobę w rodzinie.

Dział usług opiekuńczych świadczy usługi skierowane dla osób borykających się z problemami wynikającymi ze starości, choroby, niepełnosprawności, które wymagają pomocy innych osób, a nie posiadają rodziny lub rodzina nie jest w stanie takiej pomocy zapewnić. Zakres usług opiekuńczych obejmuje czynności gospodarcze (zakupy, przygotowanie posiłku, palenie w piecu, sprząatanie, pranie i in.), czynności higieniczno-pielęgnacyjne (mycie, ubieranie, karmienie, podawanie leków i in.), usługi specjalistyczne (np. rehabilitacja), pomoc w załatwieniu spraw urzędowych. W zależności od potrzeb usługi opiekuńcze mogą być świadczone w mieszkaniu osoby potrzebującej, w placówkach otwartych (np. domach środowiskowych), bądź zamkniętych (np. domach pomocy społecznej). Usługi są odpłatne (w granicach 15-30 zł. za roboczogodzinę), niemniej jednak w zależności od uzyskiwanych dochodów osoba potrzebująca może być częściowo lub całkowicie zwolniona z uiszczania płatności⁴.

Ponadto przy ośrodkach mogą być tworzone samodzielne placówki, realizujące zadania gminy w zakresie pomocy społecznej, takie jak: środowiskowy dom samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, świetlica środowiskowa, schronisko dla bezdomnych, jadłodajnia.

⁴ Zob. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, Dz.U. 2005 nr 189 poz. 1598.

Usytuowanie instytucji w systemie pomocy społecznej, współpraca z innymi podmiotami

Polski system pomocy społecznej organizują organy administracji rządowej (minister pracy i polityki społecznej, wojewodowie) oraz samorządowej (marszałek województwa, starosta powiatu oraz odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta). Podział administracyjny kraju zakłada, że najmniejszymi jednostkami, jednocześnie będącymi najbliższymi obywateli, są gminy. To właśnie na gminach spoczywa najwięcej obowiązków z zakresu pomocy społecznej, których realizacja wymaga współpracy z innymi podmiotami. Powiązanie ośrodków pomocy społecznej z innymi instytucjami opiera się na zasadzie współpracy ograniczonej terytorialnie do rejonu działalności ośrodka (gminy, miasta).

Artykuł 2.2. *Ustawy o pomocy społecznej* mówi o współpracy w zakresie organizowania pomocy społecznej na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Skala współpracy poszczególnych ośrodków opieki społecznej z innymi podmiotami jest bardzo zróżnicowana i zależy od możliwości i wzajemnej chęci w podejmowaniu wspólnych inicjatyw.

Wspomniane w ustawie partnerstwo z organizacjami społecznymi i pozarządowymi sprowadza się najczęściej do dwojakiemu rodzaju działalności. Pierwszą z nich jest informowanie zainteresowanych podmiotów o działaniach z zakresu pomocy społecznej (np. o ogłaszanych konkursach, odbywających się szkoleniach, konferencjach). Drugą formą współpracy jest zlecanie podmiotom niepublicznym niektórych zadań z zakresu pomocy społecznej, np. prowadzenia świetlicy terapeutycznej, ośrodka interwencji kryzysowej, klubu młodzieżowego, domu noclegowego dla bezdomnych, domu środowiskowego, organizowanie gimnastyki korekcyjnej dla niepełnosprawnych, świadczenia poradnictwa psychologicznego, prowadzenie grup wsparcia. Wśród organizacji pozarządowych, z którymi ośrodki pomocy

społecznej najczęściej współpracują, są: Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo Brata Alberta, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci⁵. W zakresie pomocy żywnościowej dla ubogich rodzin wiele ośrodków współpracuje bezpośrednio lub pośrednio (poprzez inne podmioty) z bankami żywności pozyskującymi i rozdysponowującymi żywność z kończącym się terminem spożycia oraz żywność z Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej (PEAD) finansowanego z budżetu Unii Europejskiej.

Współpraca z Kościołem katolickim, reprezentowanym przez Caritas bądź inne stowarzyszenia, może polegać na dofinansowaniu działań związanych z prowadzeniem stołówek dla ubogich, organizowaniem letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Podobnie jak w przypadku innych organizacji społecznych i pozarządowych, ośrodek pomocy społecznej może zlecać podmiotowi kościelnemu prowadzenie placówki, bądź udzielanie konkretnej formy pomocy.

Spśród innych jednostek administracyjnych samorządu lokalnego ośrodki pomocy społecznej ściśle współpracują z powiatowymi urzędami pracy, co wynika z posiadania tzw. klientów wspólnych. *Ustawa o pomocy społecznej* w artykule siedemnastym mówi o konieczności współpracy ośrodka pomocy społecznej z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach. W praktyce współpraca urzędów pracy i ośrodków opieki społecznej ma wyeliminować powtarzające się usługi wobec tych samych osób oraz zintegrować, zapewnić ciągłość i podnieść skuteczność aktywizacji społeczno-zawodowej.

W zakresie ograniczania patologii społecznych ośrodki pomocy społecznej współdziałają m.in. z Policją, Strażą Miejską, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem, Kuratorami, pedagogami szkolnymi. Współpraca ta może polegać na podjęciu pracy socjalnej

⁵ M. Kowalska-Kantyka, S. Kantyka, *Możliwości wsparcia rodzin i osób dysfunkcyjnych przez ośrodki pomocy społecznej*, Wyższa Szkoła Pedagogiczna Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, Warszawa 2011, s. 115 i n.

z osobami wskazanymi przez ww. instytucje (np. z rodzinami dotkniętymi chorobą alkoholową, młodzieżą zagrożoną wykołajeniem społecznym).

Praca socjalna

Ważnym, choć z reguły słabo wykorzystywanym, polem aktywności ośrodków opieki społecznej jest praca socjalna. Wprowadzane w ostatnich latach zmiany ustawowe⁶ mają na celu poprawę ilościową i jakościową w dziedzinie pracy socjalnej oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. Jest to o tyle ważne, że pojawia się perspektywa zmiany dominujących dotychczas form wsparcia ze strony ośrodków pomocy społecznej, czyli udzielania zasiłków finansowych i pomocy materialnej w ilości pozwalającej na egzystowanie jedynie na granicy minimum socjalnego. Wadą takiej formy pomocy jest również niemalże całkowity brak kontroli nad wydatkowaniem przyznawanej pomocy finansowej. Pożądanym byłoby uzupełnienie udzielanych świadczeń o pomoc w formie pracy socjalnej, która z założenia ma wspomagać (a nie wyręczać podopiecznych) i w konsekwencji doprowadzić do usamodzielnienia rodziny w zapewnieniu godnych warunków życia swoim członkom.

Paradoksalnie w obecnych realiach pracownik socjalny nie jest w stanie wykonywać pracy socjalnej lub robi to w niewielkim zakresie w stosunku do innych obowiązków. Wyniki badań pokazują, że prawie 90% pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej twierdzi, że nie ma wystarczająco dużo czasu na pracę socjalną⁷. Wynika to m.in. ze zbyt małej liczby pracowników socjalnych pracujących na określonym terenie, co nie pozwala na rzetelne wyko-

⁶ Zob. Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Dz.U. 2011 nr 81 poz. 440.

⁷ M. Grewiński, R. Szarfenberg, *Sytuacja w pomocy społecznej w województwie mazowieckim i łódzkim w świetle oficjalnych danych oraz w opinii pracowników socjalnych – raport z badań*, w: *Praca socjalna w środowisku lokalnym*, pod red. M. Grewińskiego, M. Bąkiewicz, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej TWP, Warszawa 2009, s. 211; A. Olech, K. Sobczak, *Jakość i organizacja pracy w ośrodkach pomocy społecznej*, „Praca Socjalna”, 2011, nr 3, s. 53.

nywanie obowiązków. Inną ważną barierą uniemożliwiającą pracownikom socjalnym właściwe wykonywanie zawodu jest biurokracja. Jest ona uciążliwa zarówno dla klientów jak i dla pracowników. Klienci, aby otrzymać świadczenie muszą przestrzegać sztywnych zasad, czyli np. dostarczać dokumenty często już posiadane przez ośrodek pomocy społecznej lub stwierdzającymi fakty możliwe do potwierdzenia w inny (prostszy) sposób. Z kolei pracownicy socjalni swój czas poświęcają głównie na konstruowanie drobiazgowych sprawozdań z przeprowadzonych wywiadów środowiskowych, czy na wysyłanie i odpisywanie na pisma urzędowe⁸.

Niezwykle ważną formą pracy socjalnej, która nie doczekała się jeszcze powszechnej realizacji, jest praca w społecznościach lokalnych, dająca możliwość daleko idącej współpracy z wieloma podmiotami działającymi w środowisku zamieszkania na rzecz wspierania osób i rodzin potrzebujących pomocy. O tego rodzaju działalności wspomina artykuł 45 ustawy o pomocy społecznej: *Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest: (...) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. Realizacja powyższych założeń może przybierać różnorodne formy, adekwatne do potrzeb i możliwości środowiska. Wśród działań pracowników socjalnych w środowisku lokalnym można wymienić aktywizację wolontariuszy (poprzez powołanie koordynatora, zorganizowanie centrum wolontariatu itp.), stworzenie klubów i świetlic integrujących mieszkańców środowiska (dla dzieci, młodzieży, seniorów), organizowanie prac społecznie użytecznych na rzecz społeczności lokalnej (mogą być do ich wykonywania zatrudniane osoby bezrobotne na zasadach kontraktu socjalnego)*⁹.

⁸ T. Zbyrat, *O biurokracji w systemie pomocy społecznej*, „Praca Socjalna”, 2011/6, s. 38-42.

⁹ Zob. A. Mazur, *Aktywne formy polityki społecznej na przykładzie Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim*, w: *Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej*, pod red. W. Szymczak, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2009, s. 331 i n.

Wybrane akty prawne regulujące działalność ośrodków opieki społecznej:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Dz.U. 2007 nr.70 poz.473.

Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, Dz.U. 2007 nr 11 poz.71.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, Dz.U. 2001 nr 71 poz. 734.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. 2006 nr 139 poz. 992.

Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Dz.U. 2003 nr 96 poz. 873.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Dz.U. 2005 nr 180 poz. 1493.

Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, Dz.U. 2005 nr 267 poz. 2259.

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, Dz.U. 2005 nr 189 poz. 1598.

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dz.U. 2009 nr 1 poz. 7.

Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 lipca 2010r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosków, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Dz.U. 2010 nr 123 poz. 836.

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2011r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne, Dz.U. 2011 nr 298 poz. 1769.

Summary

Social Welfare Centres (OPS) in the national social policy system

The paper discusses the effect of social assistance centres, which implement tasks of the country from the social policy scope on the local grounds (municipalities). The formal and legal basis of the social welfare centres, organisational structure, tasks of the institution, as well as the relation with the social work have been characterised. The problem of diversity of the centres and thus the diversity of tasks they face has been touched, what is related to the size of the service area, as well as the specificity of the social problems, which occur locally. Both the theoretical aspects of the operation of the centres and the practical solutions, which function in the country, have been described.